ETTSÉGI VIZSGA • 2010. október

ELEKTRONIKAI ALAPISMERETEK

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2010. október 18. 14:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 240 perc

Pótlapok sz	záma
Tisztázati	
Piszkozati	

NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTÉRIUM

		_	_
Elektronikai alapismeretek — emelt szint	Azonosító iel:		
Elektronikai arapismeretek emen semi	iel:		

Fontos tudnivalók

Az írásbeli dolgozat megoldásához segédeszközként csak nem programozható számológép használható! Az íráshoz kék színű tollat, a rajzoláshoz grafitceruzát kell használni! Az egyszerű, rövid feladatokat a feladatlapon, a kérdések alatt rendelkezésre álló szabad helyen kell megoldani! Az összetett feladatok megoldása a felügyelőtanárok által kiosztott pótlapokon történik. A pótlapokat lapszámozással kell ellátni, és fel kell tüntetni rajtuk az azonosító jelet! A számítást igénylő feladatoknál ügyelni kell az összefüggés (képlet) helyes felírására, a szakszerű behelyettesítésre és a helyes számolásra. Ezek bármelyikének hiánya pontlevonást jelent. A végeredmény csak akkor fogadható el teljes pontszámmal, ha annak számértéke és mértékegysége kifogástalan.

A feladatok megoldásánál ügyelni kell az írásbeli dolgozat rendezettségére, az áttekinthetőségre, a szabványos jelölések alkalmazására, a műszaki, formai és esztétikai elvárásoknak való megfelelésre. Ezek hiánya pontlevonást jelent. A megoldásban az esetleges hibás részeket egy ferde vonallal kell áthúzni.

A megoldási időn belül lehetőség van tisztázat készítésére is. Ebben az esetben egy "Piszkozat" és egy "Tisztázat" készül folyamatos oldalszámozással.

írásbeli vizsga 0812 2 / 8 2010. október 18.

Egyszerű, rövid feladatok

Maximális pontszám: 40

1.) Határozza meg egy l = 50 m hosszúságú, d = 0,4 mm átmérőjű, ρ = 1,75 $10^{-8} \Omega \cdot m$ fajlagos ellenállású huzalból készült tekercs egyenáramú ellenállását! 4 pont

R =

2.) Határozza meg az eredő kapacitást három sorosan kapcsolt kondenzátor esetén! Adatok: $C_1 = 120 \text{ nF}$, $C_2 = 200 \text{ nF}$, $C_3 = 300 \text{ nF}$. 3 pont

C =

3.) Egészítse ki a táblázatot! A táblázatban az önindukciós tekercs menetszáma és induktivitása közötti kapcsolatot kell kifejeznie. A tekercs egyéb paraméterei állandónak tekinthetők. **4 pont**

N	50	100	200	400	800
L (mH)			16		

4.) Határozza meg egy $U_{eff} = 2 \text{ V}$, f = 1 kHz szinuszos váltakozó feszültség pillanatnyi értékét a pozitív félperiódus kezdetétől számított $t = 100 \text{ }\mu\text{s}$ időpontban! 3 pont

u =

5.) Egészítse ki a táblázatot! A táblázatban egy kapacitás áramának frekvenciafüggését kell kifejeznie. A feszültség effektív értéke nem változik.4 pont

f (Hz)	50	100	200	400	800
I (mA)			8		

6.) Határozza meg az egyfázisú fogyasztón fellépő hatásos teljesítményt a tápfeszültség, a tápáram és a fázisszög ismeretében! Adatok: U = 230 V, I = 4 A, $\phi = 35^{\circ}$. **3 pont**

P =

Elektronikai alapismeretek — emelt szint	Azonosító jel:								

7.) Határozza meg egy bipoláris tranzisztor h_{22E} paraméterét a következő mért értékek alapján: U_{CE1} = 5 V esetén I_{C1} = 3 mA; U_{CE2} = 10 V esetén I_{C2} = 3,2 mA! Mérés közben a bázisáram állandó.
 3 pont

$$h_{22E} =$$

8.) Számítsa ki az A_u = -100 feszültségerősítésű, R_{be} = 3 k Ω bemeneti ellenállású, R_t = 2 k Ω ellenállással terhelt erősítő áramerősítését!

$$A_i =$$

9.) Rajzoljon kivonó áramkört 1 db műveleti erősítő és 4 db ellenállást felhasználásával! Az áramkör kimenetére rajzoljon terhelő ellenállást!4 pont

10.) Határozza meg egy P_{ki} = 80 W kimeneti teljesítményű erősítő kimeneti áramát! Az erősítő kimenetére R_t = 4 Ω terhelés csatlakozik. 3 pont

$$I_{ki} =$$

11.) Írja fel az alábbi logikai függvény szabályos (kanonikus) algebrai alakját! A legnagyobb helyiértékű változót "A"-val jelölje! A függvényt nem kell egyszerűsítenie. **3 pont**

$$F^4 = \Sigma^4 (1, 4, 5, 12)$$

$$F^4 =$$

12.) Rajzoljon a kétváltozós NOR függvényt két bemenetű NAND kapukkal megvalósító hálózatot! A változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre. **3 pont**

Azonosító								
jel:								

Összetett feladatok

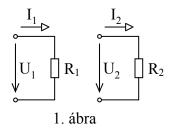
Maximális pontszám: 60

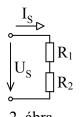
1. feladat

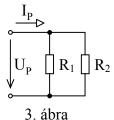
Maximális pontszám: 15

Egyenáramú hálózat számítása

Adott két ellenállás: R_1 = 50 Ω és egy R_2 = 200 Ω . Az ellenállások külön-külön legfeljebb P_{max} = 2 W teljesítményt viselnek el.

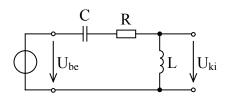
Feladatok:

- a) Határozza meg az ellenállásokra külön-külön (1. ábra) megengedhető legnagyobb áramot és feszültséget (I_{1max} , U_{1max} , I_{2max} , U_{2max})!
- b) Határozza meg az ellenállások soros kapcsolása esetén (2. ábra) alkalmazható legnagyobb tápfeszültséget (U_{smax}), és a tápforrásból felvett eredő teljesítményt (P_{smax})!
- c) Határozza meg az ellenállások párhuzamos kapcsolása esetén (3. ábra) alkalmazható legnagyobb tápfeszültséget (U_{pmax}), és a tápforrásból felvett eredő teljesítményt (P_{pmax})!

2. feladat

Maximális pontszám: 15

Váltakozó áramú hálózat számítása

Adatok:

$$U_{be} = 3 \text{ V}$$
  $f = 1 \text{ kHz}$
 $X_C = 4.8 \text{ k}\Omega$ $R = 2.4 \text{ k}\Omega$ $X_L = 3 \text{ k}\Omega$
A kimeneten nincs terhelés.

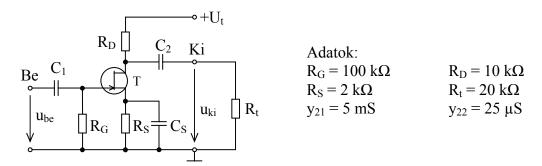
Feladatok:

- a) Határozza meg a generátort terhelő impedanciát és áramot (Z, I)!
- b) Készítse el az ellenállások (R, X_C, X_L, Z) vektorábráját! (Igényes szabadkézi vázlat.)
- c) Számítsa ki a kimeneti feszültséget (Uki)!
- d) Határozza meg a bemeneti (U_{be}) és a kimeneti (U_{ki}) feszültség közötti fázisszöget (ϕ)!
- e) Határozza meg a kapacitás és az induktivitás értékét (C, L)!

Azonosító								
jel:								

3. feladat Maximális pontszám: 15

Erősítő alapkapcsolás számítása

Az a), b) és c) feladatban a kondenzátorok váltakozó áramú ellenállása elhanyagolható. A FET gate-árama elhanyagolható.

Feladatok:

- a) Határozza meg a fokozat kimeneti ellenállását (Rki)!
- b) Határozza meg az erősítő feszültségerősítését viszonyszámként (A_u) és dB-ben (a_u)!
- c) Határozza meg az erősítő teljesítményerősítését viszonyszámként (A_p) és dB-ben (a_p)!
- d) Határozza meg C_2 értékét úgy, hogy az R_{ki} , C_2 , R_t tag határfrekvenciája $f_0 = 10$ Hz legyen!

4. feladat Maximális pontszám: 15

Kombinációs hálózat tervezése

Adott a logikai függvény sorszámos alakja:

$$F^4 = \Pi^4 (0, 1, 2, 3, 7, 9, 11, 15)$$

Feladatok:

- a) Egyszerűsítse a konjunktív függvényt grafikus módszerrel!
- b) Valósítsa meg az egyszerűsített függvényt NOR kapukkal! A változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre.
- c) Hozza létre a függvény diszjunktív sorszámos alakját! Egyszerűsítse a diszjunktív függvényt grafikus módszerrel!
- d) Valósítsa meg az egyszerűsített függvényt NAND kapukkal! A változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre.

Elektronikai alapismeretek — emelt szint	Azonosító jel:								

írásbeli vizsga 0812 7 / 8 2010. október 18.

Azonosító								
jel:								

	Az írásbeli	vizsgarész p		100	
	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		SSZESEN		
	4.	15			
feladatok	3.	15		60	
Összetett	2.	15			
	1.	15			
	12.	3			
	11.	3			
	10.	3			
	9.	4			
	8.	3			
feladatok	7.	3		40	
Egyszerű, rövid	6.	3		40	
	5.	4			
	4.	3			
	3.	4			
	2.	3			
	1.	4		T	T 3
témakör	a feladat sorszáma	maximális pontszám	elért pontszám	maximális pontszáma	elért
				a témakör	a témakör

	javí	tó tanár
pontszáma egész	programba	
számra kerekítve	pontszám	
_		egyző
	egész számra	pontszáma egész számra kerekítve pontszám